

pila, co sama z prodeje akcií má k pohledávání. Žalovaná jakožto komisionářka nemohla následkem nařízení vlády ze dne 6. února 1919, čís. 57 sb. z. a n. převést výtěžek akcií do tuzemska, musila jej ponechat ve Vídni, kde byl postižen nařízením rakouského státního úřadu financí ve shodě se státním úřadem spravedlnosti ze dne 25. března 1919, čís. 191 zák. st., dle něhož takovéto požadavky byly prohlášeny za požadavky ve staré měně korunové (v bankovkách nekolikovaných). Žalovaná má tudíž nárok pouze na kupní cenu v nekolikovaných bankovkách ve Vídni ležící a dosud do Československé republiky nepřevoditelnou. Jen tento nárok mohla by postoupiti žalobci. Na tom, že bylo snad přes zákaz možno, převést kupní cenu do tuzemska, nesejde. Nebylo to dovoleno a na žalované bance nelze požadovati, aby činila něco zapovězeného. Pokud žalobce uplatňuje, že nařízení ze dne 6. února 1919, čís. 57 sb. z. a n. jest neplatným, jest ovšem správně, že se nařízení neodvolává na zákon, který by byl vládu zmocnil, aby takové nařízení vydala. Vzhledem k tomu však, že nařízení se jeví býti pouze článkem v řetězu zákonných opatření, jimiž bylo osamostatnění měny v Čsl. státě připravováno a jež došla svého potvrzení zákonem ze dne 25. února 1919, čís. 84 sb. z. a n., dlužno za to míti, že také zmíněné nařízení bylo tímto zákonem dodatečně potvrzeno a tím dříve vytčený nedostatek jeho opraven.

Čís. 1298.

Odklad exekuce vyklizením (nařízení ze dne 25. června 1920, čís. 409 sb. z. a n.).

Obmezující ustanovení § 2 vztahuje se též na podniky lesního hospodářství.

(Rozh. ze dne 22. listopadu 1921, R I 1288/21.)

Povinný byl zaměstnán jako důchodník na velkostatku vymáhajícího věřitele, na němž převládalo lesní hospodářství. Na základě rozsudku, jímž byl služební poměr uznán za zrušený, domáhal se majitel velkostatku vyklizení služebního bytu. Žádost o opětný odklad exekuce vyklizením soud první stolice zamítl. Rekursní soud žádosti vyhověl. Důvody: Soud první stolice nevyhověl žádosti za odklad exekuce jednak proto, že stěžovatel byl vinen, že neměl za byt najatý jiné přiměřené náhrady a že jde o bezplatný byt v podniku zemědělském. Pokud prvního důvodu se týče, nelze odůvodnění napadeného usnesení přisvědčiti, neboť bylo dodatečně slyšenou svědkyní potvrzeno, že stěžovatel po bytu u majitelky domu Anny L-ové se tázal, avšak byt byl již pronajat. Také druhý důvod postrádá skutkového základu, neboť povinný byl smluvním úředníkem, jako takový měl 3měsíční výpověď, velkostatek z větší části má lesní hospodářství ve vlastní režii, kdežto dvory jsou propachtovány. Nejde tedy o případ podle § 2, nýbrž o případ § 1 nařízení, podle kterého jest opětný odklad exekuce přípustným a jest nerozhodno, že služební poměr byl již zrušen, poněvadž ochrany nařízení požívají všechny osoby, které zákonným způsobem nabyly užívání místností bez zřetele na to, z jakého právního důvodu pominul poměr, na jehož základě bytu užívaly.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Dle § 1 nařízení vlády ze dne 25. června 1920, čís. 409 sb. z. a n. (jelikož platnost byla nařízením ze dne 23. června 1921 čís. 223 sb. z. a n. prodloužena až do zákonné úpravy) lze povinnému, který beze své viny nemá přiměřeného náhradního bytu, povolit i opětně odklad exekuce vyklizením místnosti najaté nebo jinak používané. V § 2 téhož nařízení stanovena v neprospěch osob zaměstnaných v podnicích zemědělských, které používají bezplatného bytu, výjimka potud, že takovýmto osobám lze povolit odklad vyklizení celkem nejvýše na stejnou dobu, jako jest smluvená neb obvyklá výpovědní lhůta z poměru námezdního. Důvod tohoto vyjimečného ustanovení spočívá patrně v tom, že hospodář potřebuje z pravidla naturálního bytu pro nástupce vystoupivšího zřízence, nemá-li hospodářství trpěti škodu, že tedy v tom případě zájmy zaměstnancovy musí ustoupiti silnějším zájmům hospodářovým. Tato úvaha platí však nejen při podnicích zemědělských v užším slova smyslu (polní hospodářství), nýbrž i při podnicích lesního hospodářství, poněvadž jsou tu stejné poměry, i dlužno tudíž uznati, že také osobám, zaměstnaným v podnicích lesního hospodářství lze povolit odklad vyklizení bytu, bezplatně používaného, celkem nejvýše na dobu, rovnající se smluvené neb obvyklé lhůtě výpovědní. V tomto případě byl povinný zaměstnán jako duchodní velkostatku, který jest podnikem zemědělským, byť i z většiny lesním, proti tříměsíční výpovědi. Odklad vyklizení byl mu povolen již na tři měsíce, další odklad není tedy již přípustným.

Čís. 1299.

Zákon ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n., o zajištění půdy drobným pachtýřům.

Držbou nemovitostí, s nimiž byl pachtovaný pozemek spolu obděláván, rozumí se vlastnictví kmenové nemovitosti.

(Rozh. ze dne 22. listopadu 1921, R I 1310/21.)

Požadovatel Jan M. měl požadované pozemky v podpachtu od 1. října 1903. Dřívějším pachtýřem pozemků byl Emanuel K., jenž byl vlastníkem chalupy čís. 7 v D. až do konce hospodářského roku 1903, kdy ji prodal Ferdinandu P-ovi, který ji však ihned pronajal požadovateli. Soud první stolice požadovací nárok přiznal. D ů v o d y: Jde tu o to, zda požadovatel jako pachtýř chalupy čís. 7 v D., čímž založen jeho podpachtýřský poměr k požadovaným pozemkům, a tedy detentor chalupy čís. 7 v D., jest oprávněn započísti si dobu, po kterou měl pozemky v pachtu Emanuel K. Zákon mluví o možnosti započtení doby pachtu právního předchůdce v držbě nemovitostí, s nimiž bylo hospodaření na požadovaných pozemcích spojeno (§ 21 odstavec třetí zákona čís. 318/19). Užívaje slova »držbu«, zajisté zákonodárce měl na mysli pouze faktický stav a nikoliv právní konstrukci pojmu držby, což patrně z úmyslu, jasně vysloveného v § 3 odstavec první, kde nárok přiznán pouze tomu, kdo pozemek fakticky obdělává. Držbu v tomto smyslu je jistě nutno pojímati co nejširše, tedy také jako pouhou detenci. Je tedy dobu, po kterou měl